

REGERINGEN SPARKER FRIKOMMUNERNE TIL HJØRNE

S-regeringen dropper frikommuneforsøgene, men vil dog se på, om ansøgerne kan benytte den udvidede udfordringsret. Borgmestre ærgrer sig, mens Venstre opfatter det som mistillid til kommunerne.

tekst **MADS BRANDSEN**

Frikommuneordningen skal "gentænkes". Sådan lød det i begyndelsen af januar på en underside til Social- og Indenrigsministeriets hjemmeside. 17 kommuner havde sendt 20 ansøgninger til tredje runde af frikommuneforsøgene, som VLAK-regeringen havde planlagt skulle løbe frem til 2023. Men nu er der en ny regering på Slotsholmen, og den vil i stedet for frikommuneforsøgene iværksætte en nærhedsreform. Det vækker ærgrelse hos flere af de borgmestre, der har søgt om at være med i forsøget. Nordfyns Kommune ville eksempelvis gerne have forlænget jobafklaringsforløbene fra to til tre år. Det ærgrer derfor Morten Andersen (V), at det i første omgang ikke bliver til et frikommuneforsøg.

– Det ville vi gerne have prøvet af. Tanken bag frikommuneforsøgene er jo at fjerne nogle barrierer ved at sætte nogle regler og paragraffer ud af kraft. I kommunerne

sukker vi efter mulighederne for at gøre tingene lidt anderledes, og derfor er det da ærgerligt, at vi har brugt resurser på at nå hertil, siger han, der dog ikke giver op.

35 ÅR MED FRIKOMMUNER

De første frikommuneforsøg blev sat i gang i 1985. Dengang hed indenrigsministeren Britta Schall Holberg (V), og det var efter svensk forbillede, at Folketinget med frikommuneloven gav kommunerne mulighed for at se bort fra den gældende lovgivning på nogle bestemte områder. De første forsøg førte til ændringer af styrelsesloven, folkeskoleloven, miljøbeskyttelsesloven og planlægningsloven.

KILDE: DEN STORE DANSKE ENCYKLOPÆDI

Der er stadig en mulighed for, at forsøget kan realiseres på baggrund af udfordringsretten.

Ville have pantefogeder tilbage

Irritationen er også til at tage og føle på hos Frederiksbergs borgmester, Simon Aggesen (K). Han er dog også forhåbningsfuld.

– Vi har brugt en del timer på ansøgningerne, og derfor er det da rigtig ærgerligt. Når det er sagt, har jeg stor sympati for, hvis man forsøger at gøre det lidt mindre bureaukratisk. Så længe vi får mulighed for at prøve ting af alligevel, siger han.

Frederiksberg ville blandt andet gerne have genindført de kommunale pantefogeder for at sikre nogle af de nyere fordringer.

– Det krænker vores retsfølelse at se, at gælden bliver afskrevet. Derfor ville vi gerne prøve at tage den opgave hjem igen. Jeg håber, det kan lykkes under den udvidede udfordringsret, siger Simon Aggesen.

Slagelses borgmester, John Dyrby Paulsen (S) er knap så ærgerlig.

– Det er da surt at bruge tid på ansøgninger, der ikke bliver til noget, men som jeg forstår regeringen, er holdningen ikke, at intentionerne bag frikommuneforsøgene er droppet. Det er mere rammen, der nu bliver en anden. Vi går videre med vores idéer, siger han.

På Christiansborg er der derimod hovedrysten over beslutningen på begge sider af regeringen.

Venstres politiske ordfører, tidligere innovationsminister Sophie Løhde, kalder det "meget, meget trist", at regeringen nu dropper frikommuneforsøgene.

– Vi burde vise kommunerne mere tillid frem for det modsatte. Vi har brug for, at kommunerne går nye veje og kan være med til at udfordre de regler, vi laver her på Christiansborg. Vi har fået en rød regering, der ønsker at give kommunerne mindre frihed, og som ikke har ret meget tillid til hverken kommunerne eller de kommunalt ansatte. Det er trist, siger hun.

Det ligner en statsliggørelse

Frikommuneforsøgene har været kritiserede for, at det var for bureaukratisk bøvlet at søge. Det fik KL til at fraråde kommunerne at søge. Sophie Løhde mener, at man skulle have gjort det lettere i stedet, for fordelene ved forsøgene er i hendes optik ganske store.

– Det var eksempelvis et frikommunefor-

“ Vi har fået en rød regering, der ønsker at give kommunerne mindre frihed, og som ikke har ret meget tillid til hverken kommunerne eller de kommunalt ansatte. Det er trist.

Sophie Løhde, Venstres politiske ordfører

søg, der førte til, at kommunerne nu giver borgeren én handleplan på tværs af forvaltninger og ikke som før syv eller otte handleplaner. Sådan noget skal kommunerne have frihed til, siger Sophie Løhde.

Kommunalordfører Kathrine Olldag (R) er helt på linje.

– Vi synes, det er ret problematisk, at re-

geringen dropper forsøgene. Vi vil hellere have flere frikommuner end færre. Det er i kommunerne, man ved, hvordan lovgivningen virker i praksis – og hvor den ikke fungerer. Vi skal have ryddet bureaukratiet og bøvllet af vejen, siger hun.

Hvad regeringens nærhedsreform indeholder, ved hun heller ikke.

– Men hvis den giver mere frihed til kommunerne og bedre muligheder for at rydde bureaukrati af vejen, så trækker jeg al min kritik i mig igen. Det ved vi bare ikke, om den gør. Lige nu ligner det her en statsliggørelse af det kommunale selvstyre, som ikke er køn, og som jeg ikke kan se den store begrundelse for, lyder det fra Kathrine Olldag. Heller ikke i Folketingets nyeste parti bliver regeringens beslutning mødt med klapsalver.

– Vi vil gerne stille kommunerne endnu mere frit. Der har været noget bøvl med ordningen, men det gav mere mening at fjerne det frem for at droppe forsøgene helt. Kommunerne ved i mange tilfælde, hvad der fungerer bedst, lyder det fra Nye Borgerliges kommunalordfører, Mette Thiesen, der desuden er byrådsmedlem i Hillerød. Også hun afventer med spænding regeringens nærhedsreform. Men hun er ikke til-

NATIONALE TEST-FORSØG BLIVER HELLER IKKE TIL NOGET

Aarhus, Randers, Fredensborg, Vejle og Næstved har ansøgt om at blive fritaget for de obligatoriske nationale test i folkeskolen. Det bliver heller ikke til noget, da regeringen også ønsker at "nytænke" anvendelsen af test i folkeskolen. Allerede i september sidste år meddelte Børne- og Undervisningsministeriet derfor de fem kommuner, at der ikke bliver iværksat frikommuneforsøg med folkeskoleklasser, der ikke testes.

freds med, at kommunerne i mellemtiden må ty til udfordringsretten.

– Den mulighed har kommunerne haft længe, men det er altså ikke nok, siger hun.

Regeringen: Ingen kommentarer

Nyhedsmagasinet Danske Kommuner ville gerne have spurgt social- og indenrigsminister Astrid Krag (S), hvad de kommuner, der har ansøgt om frikommuneforsøg, kan vente sig, men ministeriets presseafdeling henviser til en kommentar, ministeren tidligere har givet til netavis-

sen Altinget om emnet. Her siger ministeren blandt andet om baggrunden for at droppe forsøgene:

– Frikommuneforsøgene skal erstattes af nærhedsforsøg, så vi kan blive klogere på, hvor det er, vi kan gøre noget for at understøtte nærheden i vores velfærd.

De såkaldte nærhedsforsøg er en del af regeringens bebudede nærhedsreform. Hvor når den lanceres, er det ifølge Social- og Indenrigsministeriet ikke muligt at svare på.

■ mdb@kl.dk

